

Het Parool

2 augustus 2014 zaterdag

Allemaal delen in het nieuwe kapitalisme

BYLINE: ADDIE SCHULTE

SECTION: Het Laatste Woord; Blz. 39

LENGTH: 596 woorden

brandende kwestie

Bedrijven als Uber en Airbnb worden begroet als vernieuwers van de economie, maar ook verafschuwd omdat ze alles tot geld reduceren.

Op weg naar je Airbnb-appartement in San Francisco boek je een goedkope taxi via de Uber-app, zodat je kunt meerijden met een gewone burger. De hond is ondergebracht bij een oppas via Dogvacay, een fiets gehuurd via Liquid en wie even geld tekort komt kan dat lenen via Lendingclub.com.

De 'deeleconomie', waarvan dit allemaal voorbeelden zijn, maakt het steeds makkelijker om allerlei diensten goedkoop, snel en met grote doorzichtigheid af te nemen of te verstrekken. Je kunt in sommige steden al een parkeerplaats die je toevallig bezet houdt, 'verkopten' aan de hoogsteieder die ook een plekje zoekt.

Het delen van goederen en het aanbieden van diensten leidt tot minder consumptie en een groter onderling vertrouwen tussen mensen, schrijft Kyle Hutzler, student aan Yale, op The Huffington Post. Volgens The Economist is de deeleconomie 'een van de grote onvoorziene voordelen van het digitale tijdperk'.

Iedereen blij dus? Nee. De komst van taxidienst Uber wordt van Madrid tot Seoel begeleid door protesten, verboden en rechtszaken.

Amsterdam blijft niet achter. Directeur Richard van der Veen van de 'traditionele' taxicentrale TCA spreekt in De Telegraaf van broodroof. "Als de overheid niet heel snel stelling neemt tegen deze illegale praktijk, weet ik niet of we de situatie op straat in de hand kunnen houden." Dan komen er hier ook protesten, of erger. Een inspectiedienst heeft de dienst inmiddels verboden, dus het blijft nog even rustig.

Volgens hoogleraar Henk **Volberda** van de Erasmus Universiteit hoeft dat niet lang te duren. Hij ziet in Uber en dergelijke 'disruptieve innovatie' aan het werk. Eerdere voorbeelden waren de komst van prijsvechtende energiebedrijven en luchtvaartmaatschappijen. Bestaande bedrijven zullen zich verzetten, maar 'innovatie is onomkeerbaar,' aldus **Volberda** in NRC Next.

Dean Baker, directeur van het Britse Centre for Economic and Policy Research, wil zich daar niet zonder meer bij neerleggen. In The Guardian omschrijft hij Airbnb en Uber als miljardenbedrijven die wetten breken, 'werknemers' onderbetalen en lak hebben aan regulering. Pas als de regels voor iedereen hetzelfde zijn, hebben ze het recht om mee te doen, vindt hij.

Logistiek deskundige Walther Ploos van Amstel zet op <http://nuzakelijk.nl> ook flinke vraagtekens bij de deeleconomie. 'Woningdelen gebeurt echter steeds minder door leuke mensen met goede bedoelingen. Het is gekaapt door vastgoedjongens die via tussenpersonen woningen permanent aan toeristen verhuren.'

'Als blijkt dat weinigen delen en velen nemen, dan werkt de deeleconomie simpelweg niet. Eerlijk delen duurt het langst.'

Er zijn ook meer filosofische bezwaren. Karl Marx en Friedrich Engels schreven in het Communistisch Manifest al dat zolang 'de bourgeoisie' aan de macht is, de verhoudingen tussen mensen worden bepaald door 'het naakte eigenbelang, de gevoelloze contante betaling.'

Iets soortgelijks schrijft journalist Clara van de Wiel in een opinieartikel in NRC Handelsblad: 'Allerlei dingen die al plaatsvonden, krijgen een zakelijke saus, die het er niet altijd leuker op maakt.' Waarom nog je huis uitlenen aan een arm familielid, als je er flink geld voor kunt vangen?

Volgens Van de Wiel 'moeten we oppassen dat het ons niet allemaal kleinkapitalisten maakt, constant op zoek naar een nieuwe manier om heitjes voor karweitjes en spullen op te strijken.'

De parkeerplek die je toevallig bezet houdt, kun je nu al verkopen